

Sitra: Myös nuoret jakautuvat kahteen kerrokseen

9.8.2002 12:20 — Kalevi Nikulainen

Uuden suomalaisen raportin mukaan myös nuoret jakaantuvat kahteen kerrokseen eli niihin, jotka osaavat, ja niihin, jotka eivät osaa tai eivät halua käyttää tietotekniikkaa. Se näkyy nuorilla esimerkiksi käyttöaktiivisuudessa ja asenteissa tietoyhteiskuntaa kohtaan. Niinpä tietotekniikan passiivikäyttäjistä 45 prosenttia haluaisi elää kokonaan ilman tietotekniikkaa, tehokäyttäjistä sen sijaan vain noin joka kymmenes nuori on tätä mieltä.

Sitran julkaisema raportti Kahden kerroksen kännykkäkansaa selvittää nuorten tietotekniikan käyttöä ja valmiuksia sekä asenteita tietoyhteiskuntaa kohtaan.

Yleisessä keskustelussa on herättänyt huolta se, että eri väestöryhmät, esimerkiksi vanhukset, työttömät ja vähän koulutetut, jäävät sivuun tietoyhteiskunnan kehityksestä. Nuorista puhutaan usein ryhmänä, jonka taidot ja osaaminen suhteessa tietotekniikkaan ovat muihin verrattuna erittäin hyvät.

Raportin on kirjoittanut Suomen Kuntaliiton tutkija Päivi Kurikka.

Ahkeria käyttäjiä

Tutkimustulokset vahvistavat, että tietotekniikka ja sen käyttö ovat tuttu asia nuorille ja he ovat erittäin ahkeria tietotekniikan käyttäjiä. Aktiivisuus käyttää tietotekniikkaa on yhteydessä muuhun aktiivisuuteen.

Teho- ja aktiivikäyttäjille on tyypillistä hyvin monipuolinen tietokoneen hyödyntäminen. Satunnais- ja passiivikäyttäjien ryhmät sen sijaan eroavat toisistaan selvästi. Satunnaiskäyttäjä käyttää tietokonetta hyvin asiapitoiseen toimintaan. Passiivikäyttäjää aktivoi usein vain tietokonepelien pelaaminen.

Tietotekniikan tehokäyttäjistä kyselyyn vastanneissa oli 19,5 prosenttia, aktiivikäyttäjistä 41,6 prosenttia, satunnaiskäyttäjistä 32,1 prosenttia ja passiivikäyttäjistä 6,8 prosenttia.

Aktiivisimmin nuoret käyttävät tietokonetta sähköpostien lähettämiseen ja vastaanottamiseen, tiedon hakemiseen Internetistä, työn tekemiseen ja opiskeluun sekä ajanvietteeksi. Vähiten hyödynnettyjä ovat puolestaan www- ja kotisivujen tekeminen, ohjelmointi, chattailu, keskustelupalstat sekä myös tietokonepelien pelaaminen.

Tietokoneita käytetään yleisimmin kotona, koulussa, opiskelupaikalla tai työpaikalla. Monen kohdalla passiivikäyttö johtuu siitä, että käyttöön tarvittavaa tietokonetta ei ole käytettävissä tai esimerkiksi Internetin käyttö on liian kallista. Nämä nuoret suhtautuvat kuitenkin usein myönteisesti tietoyhteiskuntaan liittyviin tekijöihin ja ovat siten "potentiaalisia aktiivikäyttäjiä". Näille nuorille tietokoneen käytön mahdollistavat ilmaispaikat ovat tärkeitä.

Tukee tavoitteita

Sitran projektijohtaja Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma näkee, että tutkimustulos tukee hyvin Sitran Oppivat seutukunnat (OSKU) -tietoyhteiskuntahankkeen tavoitteita. OSKUssa kahdeksassa seutukunnassa eri puolilla Suomea kokeillaan uusia keinoja, joiden avulla kannustetaan alueiden väestöä tietotekniikan pariin. Näistä esimerkkeinä ovat muun muassa 180 nettipistettä ympäri Suomea.

Tulevaisuudessa tietotekniikkaosaaminen sekä mahdollisuudet käyttää tietotekniikkaa ovat yhteiskunnassa avainasemassa, mikäli esimerkiksi verkkojen kautta tarjottavat palvelut ja vaikuttamisen mahdollisuudet lisääntyvät. Tietoyhteiskunnassa on jatkossa tärkeää huolehtia siitä, että myös nuorilla on tasavertaiset mahdollisuudet käyttää tietotekniikkaa ja oppia sen hyödyntämiseen tarvittavat taidot.

Kahden kerroksen kännykkäkansaa -raportti pohjautuu Nuorten Suomi 2001 -tutkimushankkeen aineistoon. Nuorten Suomi 2001 on Suomen Kuntaliiton, Suomen Nuorisoyhteistyö Allianssin ja Sitran yhteistyöhanke. Hankkeen tavoitteena on selvittää 18 - 26-vuotiaiden nuorten aikuisten mielipiteitä ja käsityksiä omasta kotikunnastaan.

Nuorten suhtautuminen tietotekniikkaan ja sen käyttöön on ensimmäistä kertaa mukana tutkimuksessa omana kokonaisuutenaan. Tutkimusaineisto perustuu noin 4 000 nuoren näkemyksiin ja se on kerätty 47 kunnasta.

<http://www.digitoday.fi/data/2002/08/09/sitra-myos-nuoret-jakautuvat-kahteen-kerrokseen/20026312/66>